

مدارس جاسوسی

بهره‌برداری نامحسوس

سازمان سیا، اف‌بی‌آی و اطلاعات خارجی از دانشگاه‌های آمریکایی

مؤلف: دانیل گولدن^۱

مترجم: شهریار سلامی

ناظر و ویراستار علمی: جهان‌میزوی بزرگی

عنوان و نام پدیدآور: مدارس جاسوسی (بهره‌برداری نامحسوس سازمان سیا، افبی‌آی و اطلاعات خارجی از دانشگاه‌های آمریکایی)

مؤلف: دانیل گولدن

مترجم: شهریار سلامی

مشخصات نشر: تهران، انتشارات دیده‌بان، بهار ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۳۷۸ ص

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: دانشگاه، جاسوسی، بهره‌برداری اطلاعاتی، سرویس‌های اطلاعاتی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷: ۲۵۸ JK۴۶۸ رده‌بندی دیویی: ۳۲۷/۱۲۷۳۰۰۷۱۱

کتابشناسی ملی: ۵۱۱۷۸۲۳

انتشارات دیده‌بان

❖ عنوان کتاب: مدارس جاسوسی (بهره‌برداری نامحسوس سازمان سیا، افبی‌آی و

اطلاعات خارجی از دانشگاه‌های آمریکایی)

❖ مؤلف: دانیل گولدن

❖ مترجم: شهریار سلامی

❖ ناشر: انتشارات دیده‌بان

❖ ناظر و ویراستار علمی: جواد منزوی بزرگی

❖ ویراستار ادبی: حسن جفائی

❖ طرح روی جلد: مجید نیک‌پور

❖ شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

❖ نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۷

❖ قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۹۶۷۹۰ - ۰ - ۳ ISBN:

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

آدرس: تهران، چهارراه پاسداران، انتشارات دیده‌بان، تلفن: ۲۲۷۶۲۸۳۷

فهرست مطالب

مقدمه ناشر	۱
مقدمه: افبی‌آی به کالج می‌رود	۱
بخش اول؛ جاسوسی خارجی در دانشگاه‌های آمریکایی	۲۳
۱- پوشش نامرئی شدن	۲۳
۲- چینی‌ها می‌آیند	۶۶
۳- جاسوسان بدون مرز	۹۰
۴- تبادلات خارجی	۱۳۳
۵- فریب‌خورده	۱۶۸
بخش دوم؛ عملیات‌های مخفی آمریکا در آمریکای عالی	۱۹۹
۶- یک جاسوس ناقص	۱۹۹
۷- رئیس دانشگاه مورد علاقه سازمان سیا	۲۳۱
۸- ضربه‌ها و بریده‌ها	۲۷۲
۹- مخفی‌شده در جامعه دانشگاه‌های شرق آمریکا	۲۹۴
۱۰- من بیرون زندان منتظر شما هستم	۳۳۲
۱۱- منطقه جاسوس ممنوع	۳۵۷
تصاویر	۳۷۱

مقدمه ناشر

بدون شک سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی کشورهای غربی و در صف اول آنها سرویس‌های اطلاعاتی آمریکا از همان نقطه‌ی نخست پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران به اشکال مختلف به دنبال نفوذ و تاثیرگذار، رسامته‌های داخلی و خارجی کشور در حوزه‌های مختلف کشور بوده تا بتوانند از طریق تحمیل فشار بر ارادین مدیران ارشد نظام مانع تحقق آرمان‌های بنیانگذار کبیر و معمار اصلی انقلاب اسلامی شوند. رطول این سه دهه نیز راهبردها و راهکنش‌های متعددی در راستای براندازی و تضعیف کشور تدوین و پیاده کرده‌اند، لیکن عنایت خاص الهی و هدایت حضرت ولی عصر (عج) و هوشمندی و دایت رهبران نظام اسلامی به‌ویژه مقام معظم رهبری همیشه مانع تحقق اندیشه‌های واهی سازمان‌های اطلاعاتی شده‌است.

در حال حاضر، این راهبردها و راهکنش‌های اطلاعاتی و جاسوسی از پیچیدگی‌های قابل ملاحظه‌ای برخوردار شده و هم‌راستا با پیشرفت‌ها در زمینه فناوری‌های ساخت، در زمینه‌های نرم نیز جهش‌های چشمگیری روی داده است که رسالت مسئولیت تک‌تک جامعه علمی و تحقیقاتی کشور را از یک‌سو و رسالت سازمان‌های امنیتی را از سوی دیگر سنگین‌تر می‌سازد.

گزارش‌های آمریکایی‌ها نشانگر این است که سرویس‌های اطلاعاتی آمریکا برای جلوگیری از فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای و انجام همکاری‌های علمی و تحقیقاتی با هدف توسعه در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در داخل کشور تلاش‌های گسترده‌ای انجام می‌دهند و در این میان با به‌کار بستن شگردهای مختلفی چون همکاری فنی و علمی در مبداء، تاسیس انجمن‌های آموزشی جهت فریب و جذب محققان کشور، ارائه بورسیه‌های تحصیلی به‌عنوان دام

برای محققان کشور و برگزاری همایش‌های علمی فنی در گرایش‌های علمی خاص در کشورها، به دنبال تحقق اهداف خود می‌باشند.

موضوع با اهمیت این است که ترفندهای جذب از این هم پیچیده‌تر شده و تورهای رنگینی را در محیط‌های مختلف دانشگاهی برای جوانان و متخصصین این کشور گسترده و در صورت شکست در این اقدامات حتی به ترور ناجوانمردانه دانشمندان هسته‌ای نیز متوسل می‌شود.

اثر حاضر مستند عینی در این زمینه بوده و مطالعه و تدقیق در آن را نه تنها به اعضای جامعه اطلاعاتی بلکه به تمام اعضای علمی و تحقیقاتی دانشگاهی کشور پیشنهاد می‌شود.

دانیل گولدن نویسنده مشهور و ویراستار ارشد روپابلیکا در بوستون است. گزارش‌های مبتنی بر تحقیقات علمی و دقیق وی که برخی از آنها به کتاب‌های مهم و پرفروشی هم تبدیل شده است، زبانزد تخصص حوزه اطلاعاتی است. او قبلاً مدتی را نیز به عنوان مدیر ویراستاران بخش آموزش و کسب کار اخبار بلومبرگ در نیویورک فعالیت نموده^۱ و برای اولین بار یکسری از برآوردهای مالیاتی را بازوی ویراستاری کرده است. وی همچنین در سال ۲۰۱۵ جایزه پولیتزر^۲ بلومبرگ را کسب نموده است. البته نباید فراموش کرد که وی در سال ۲۰۰۴ نیز به عنوان خبرنگار وال استریت ژورنال یک بریتزر را به خاطر یکسری گزارش در زمینه حق تقدم‌هایی که در پذیرش دانشگاهی به نفع فرزندان افراد تحصیل کرده و خیر اعمال می‌شود، بدست آورده بود. گولدن این گزارش‌ها را در سال ۲۰۰۶، در قالب کتابی تحت عنوان بهای پذیرش در دانشگاه^۳ منتشر ساخت که در همان سال، به کتاب پرفروش و تحسین برانگیز ملی تبدیل شد.

وی در زمینه نویسندگی و گزارشگری به افتخارات دیگری نیز دست یافته است که از آن جمله می‌توان به کسب سه جایزه جرج پلک، سه جایزه ملی بهترین سرمقاله، جایزه

۱- آثار مختلف دانیل گولدن را می‌توان در خبرهای روز رسانه‌های جمعی اسپرینگفیلد، بوستن کلپ که بعدها با نیویورک تایمز ادغام شد، وال استریت جورنال و کاندنست پورتنولیو دنبال کرد.

۲- Pulitzer جایزه‌ای در روزنامه نگاری، ادبیات و موسیقی است که از سال ۱۹۱۷ از سوی دانشگاه کلمبیا به برترین روزنامه‌نگاران، شاعران و موسیقی‌دانان سال آمریکا اعطا می‌شود. این جایزه به نوعی معتبرترین جایزه روزنامه‌نگاری در آمریکا تلقی می‌شود.

سیگمادلتاکی، جایزه جرالدلوب، جایزه باشگاه مطبوعات برون مرزی، جایزه ستاره مطبوعاتی نیویورک و دو جایزه بزرگ انجمن‌های نویسندگان بخش آموزش دانشگاهی اشاره کرد. او در سال ۲۰۱۱ نیز در زمینه خدمات عمومی به خاطر سلسله گزارش‌های مربوط به سوءاستفاده‌های استخدامی کالج‌های آموزشی غیرانتفاعی، تا مرحله پایانی انتخاب جایزه پولیتزر پیش رفت.

دانیل گولدن در کتاب پیش‌رو یعنی «مدارس جاسوسی» به شکلی صریح به دست‌داشتن سازمان‌های جاسوسی و اطلاعاتی آمریکا و هم‌پیمانانشان در بسیاری از رویدادهای جاسوسی و تروریستی بر علیه کورمان که در سال‌های اخیر منجر به شهادت مظلومانه تعدادی از محققان و دانشمندان همتان ایران شد، اعتراف کرده است. این کتاب درباره فعالیت‌های اطلاعاتی داخلی و خارجی در دانشگاه‌های ایالات متحده و شعبه‌های مختلف این دانشگاه در کشورهای خارج از آمریکا است که در سال ۲۰۱۷، با حمایت هنری هولت و کمپانی نیویورک از سوی انتشارات مک‌میلان به چاپ رسیده است.

نویسنده در این کتاب نشان می‌دهد که دانشگاه‌های آمریکایی به هدف اصلی جاسوسی داخلی و خارجی تبدیل و این رویداد برای امریکا، اقتصادی این کشور مشکل‌آفرین شده است. گولدن سعی دارد بر پایه تحقیقات و گزارش‌های گسترده خود نشان دهد که پدیده جهانی‌سازی و به تبع آن هجوم دانشجویان و استادان خارجی، خروج آریکایی‌ها برای تحصیل، تدریس و حضور در همایش‌های خارج از کشور - آموزش عالی ایالات متحده را به یک جبهه کشمکش بین‌المللی تبدیل کرده است. در آزمایشگاه‌ها، کلاس‌های درسی، جلسات مختلف، سرویس‌های اطلاعاتی کشورهایی مانند آمریکا، چین، روسیه و کوبا به دنبال کسب آگاهی از سیاست‌های بین‌المللی همدیگر، استخدام نیرو برای عملیات مخفی و دسترسی به منابع تحقیقاتی حساس نظامی و غیرنظامی هستند.

در این بین، رقابت سرویس‌های اطلاعاتی آمریکا یعنی اف‌بی‌آی (FBI) و سیا (CIA) و اطلاعات خارجی جذب و بهره‌گیری از دانش آموخته‌ها و دانش‌پژوهان بین‌المللی به‌عنوان منابع خبری دانشگاه‌ها مطرح بوده است. نویسنده در این اثر شواهدی را بدست می‌دهد که نشانگر حضور رسمی سازمان سیا و دیگر سازمان‌های امنیتی در همه تصمیمات بین‌المللی و جنبه‌های مختلف فرهنگ دانشگاهی است و این اتفاق در پی حوادث ۱۱ سپتامبر با تولد دوباره حس وطن‌پرستی و ترس گسترده از رویدادهای تروریستی در آمریکا همراه شده است که به‌نوبه خود

به حضور گسترده این سرویس‌ها رسمیت بیشتری بخشیده است. دانیل گولدن فعالیت‌های دانشگاهی تکان‌دهنده‌ای را مبنی بر اینکه اساتید، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و حتی دانشجویان مقطع کارشناسی ماهیت جاسوس به خود گرفته‌اند، گزارش می‌دهد.

سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی آمریکا نه تنها اهداف مدنظر ایرانی خود را در کلاس‌های درس دانشگاه‌ها تحت تعقیب قرار می‌دهند، بلکه برگزارکنندگان همایش‌های علمی دانشگاهی را نیز متقاعد می‌سازند تا دانشمندان هسته‌ای ایران را که در این همایش‌ها حضور پیدا می‌کنند تحت نظر قرار دهند؛ از آنان به عنوان منبع استفاده کنند و دست‌کم اینکه از تعامل و همکاری آنان با روست آموزش و تحقیقاتی ایران جلوگیری به عمل آورند.

کتاب مدارس جاسوسی، چگونگی بهره‌برداری نامحسوس سازمان‌های سیاه افبی‌ای و اطلاعات خارجی از دانشگاه‌های آمریکایی، در واقع، در نوع خود کتاب بی‌نظیر و اولین اثر در زمینه افشای حضور رسمی سازمان‌های اطلاعاتی آمریکا در دانشگاه‌های این کشور است.

به‌طور کلی کتاب در دو بخش کلی جاسوسی خارجی در دانشگاه‌های آمریکا و عملیات‌های نامحسوس جامعه اطلاعاتی آمریکا، آموزش عالی تنظیم شده است. نویسنده این اثر می‌خواهد از یک‌طرف وضعیت عینی سبقت‌ناپذیر امنیت فکری و معنوی محققان دانشگاهی آمریکا توسط دانشجویان و محققان چین، روسیه و کوبا را، تصویر کشیده و از طرفی نیز حضور جامعه اطلاعاتی آمریکا در دانشگاه‌ها را موجه جلوه دهد. پس از حادثه ۱۱ سپتامبر پررنگ‌تر شده است.

طبق مطالب نویسنده، مجموعه‌های اطلاعاتی کشورهای خارجی به‌ویژه سه کشور نام برده شده، از آزادی فضای تحقیقاتی دانشگاهی (هنجارهای علمی حاکم بر دانشگاه و مراکز تحقیقاتی دانشگاهی) نهایت بهره را برده و با اعزام دانشجو و محقق در سطوح مختلف آموزش‌های تکمیلی، نتایج این تحقیقات را به کشور خود منتقل می‌سازند. یافته‌های میدانی محقق حاکمی از آن است که برخی از کشورها نظیر چین به شکلی سازمان‌یافته‌تر و هوشمندانه‌تر به این اقدام دست می‌زنند و با حمایت رسمی شرکت‌های خصوصی، افرادی را برای تکمیل تحقیقات در حوزه‌های علمی مدنظر، به این مراکز اعزام می‌کنند. به‌عنوان نمونه، یکی از اقدامات سازمان یافته چینی‌ها در خاک آمریکا این است که اقدام به تأسیس تعدادی موسسه فرهنگی و تحقیقاتی نموده و افرادی را در آنجا می‌گمارند و حتی با حمایت مالی این موسسات اقدام به

جاسوسی اقتصادی و جاسوسی صنعتی از مراکز تحقیقاتی دانشگاهی از پیش تعیین شده، می‌نماید. استنباط می‌شود که سازمان‌های اطلاعاتی آمریکا، تا قبل از ۱۱ سپتامبر و از آغاز فعالیت‌هایشان در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و تحقیقاتی دانشگاهی، به دلایل مختلف نمی‌توانستند حضوری فعال در این مکان‌ها داشته باشند، ولی به شکلی کاملاً محرمانه توانسته بودند افرادی را در دانشگاه‌ها به‌عنوان عامل انتخاب تا دانشجویان و اساتید خارجی شاغل در دانشگاه‌های آمریکا را تحت نظر داشته و در صورت امکان به جذب بانفوذترین آنان اقدام کنند.

نویسنده در لایه‌ی سل‌قول‌ها، از تلاش‌های متعدد سازمان سیا، با هدف نشان، جذب و بکارگیری نیروهای دانشگاهی و عدم کارآمدی این تلاش‌ها پرده برمی‌دارد. پس از حوادث ۱۱ سپتامبر حضور نیروهای اطلاعاتی در دانشگاه‌ها هم رسمیت پیدا کرده است و هم شدت بیشتری به خود گرفته است. علاوه بر این، با آزادی بیشتری در این اجتماعات علمی ظاهر می‌شوند، حتی افرادی را با عنوان عضو هیئت علمی دانشگاه استخدام می‌کنند تا بتوانند وضعیت مراکز تحقیقاتی دانشگاهی را به ریز تحقیقاتی که نتایج آنها از سطح طبقه‌بندی برخوردار است به‌شدت تحت‌نظارت خود درآورند. نکته جالب این است که سازمان‌های اطلاعاتی آمریکا دقیقاً به‌دنبال افرادی هستند که کشور مبدأ از ویژگی ارتباطات و شهرت بالایی برخوردار باشند و شهروند آمریکا نیز باشند تا بتواند با اطمینان بیشتری از وی به‌عنوان عامل بهره‌برداری نمایند.

به‌عبارت دیگر، دو روند در ایجاد موجی از جاسوسی دانشگاهی با هم تلاقی پیدا کرده‌اند. اولین روند به افزایش دوستی بین اطلاعات آمریکا و دانشگاه‌ها برمی‌گردد که تا حدی تحت‌تأثیر احساسات وطن‌پرستانه و ترس از تروریسم پس از حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ ایجاد شد. سازمان سیا، اف‌بی‌آی و دیگر سازمان‌های امنیتی که پس از جنگ ویتنام و به سبب اعتراضات دانشجویی و دشمنی دانشگاه‌ها طرد شده بودند، به اجبار دوباره بازگشته‌اند و ائتلاف ظریفی را بین جاسوسان و اندیشمندان شکل داده‌اند. آستن لانگ^۱ که در دانشگاه کلمبیا سیاست امنیتی تدریس می‌کند می‌گوید، «۱۱ سپتامبر به هماهنگی مجدد و کاملی بین بسیاری از دانشگاه‌ها با جامعه امنیت ملی انجامید».

دومین روند و شاید مهم‌ترین آن، جهانی‌شدن تحصیلات تکمیلی است. جهانی‌شدن باعث ایجاد دوستی‌ها و تفاهم بین کشورهای متخاصم شده است و کیفیت آموزش و تحقیقات را بهبود بخشیده است. این مسئله همچنین جاسوسی خارجی در دانشگاه‌های آمریکایی و شعب آنها در خارج از کشور و همچنین تلاش‌های آمریکا برای استخدام دانشجویان و اساتید بین‌المللی را تقویت کرده است. مهاجرت دانشجویان به ایالات متحده و یا از این کشور به خارج افزایش یافته است و این مسئله فرصت‌هایی برای جاسوسی را برای هر دو سوی این مهاجرت فراهم آورده است. بیشتر دانشجویان و اعضای هیئت علمی آمریکا به خارج از کشور می‌روند. تعداد آمریکایی‌هایی که در خارج از کشور درس می‌خوانند از سال ۲۰۰۱ دو برابر شده است. بیش از ۶۰ دانشگاه به یک آمریکا در هشتاد کشور از ایتالیا گرفته تا کردستان عراق به وجود آمده‌اند. اکثر آنها شعب محیط‌های دانشگاهی موسسه‌های ایالات متحده یا دانشگاه‌های خارجی هستند که به دنبال دریافت اعتبار از آمریکا می‌باشند. بیش از نیمی از این دانشگاه‌ها از سال ۲۰۰۰ به بعد تاسیس شده‌اند. این شعب اغلب در مناطقی از قبیل خاورمیانه و چین واقع شده‌اند که به لحاظ سیاسی حساس هستند و اهدافی را برای سازمان‌های اطلاعاتی خارجی و احتمالاً ایستگاه‌های شنودی را برای کشور آمریکا تامین می‌کنند. سرویس‌های اطلاعات خارجی خصوصاً سرویس‌های چین به دنبال استخدام جوانان آمریکایی هستند که در خارج از کشور زندگی می‌کنند و مترصد قرار گرفتن آنها در سم‌های کلیدی دولتی آمریکا می‌باشند.

بر این باوریم که راهبردهای اطلاعاتی و امنیتی کشورهای غربی و به‌ویژه آمریکا که از دهه‌های پیش تدوین شده در مسیر تحقق بوده و از این‌رو مطالعه اثر را به کل جامعه علمی دانشگاهی به‌طور اعم، و به گروه جامعه اطلاعاتی و دانشمندان و محققان کشور به‌طور اخص، پیشنهاد می‌کنیم. تک تک دانشجویان کشور ما باید باور داشته باشند که نه تنها ارزش‌ها و هنجارهای علمی دانشگاهی در آمریکا مورد توجه قرار نمی‌گیرند، بلکه در هر زمان امکان طرح درخواست همکاری با سرویس‌های اطلاعاتی این کشور نیز متصور بوده و برای اینکه جامعه مخاطبین این اثر از حضور سرویس‌های اطلاعاتی در محیط‌های دانشگاهی آمریکا و سایر کشورهای اروپایی اطلاعات کافی به‌دست آورده و ارزیابی دقیقی از پیامدهای حضور آنان در زمینه‌های علمی و تحقیقاتی خود داشته باشند، ناگزیر از مطالعه آن هستند.